

Samenvatting

Het college besluit de door het Rijk toegekende Klimaatgelden van € 268.626 voor de Transitievisie Warmte (€ 202.101) en energieloketten (€ 66.525) te besteden voor de volgende fase in de ontwikkeling van de Transitievisie Warmte en uitvoering van energiebeleid algemeen. Het college zet dit budget in voor het jaar 2021 en 2022.

In de Klimaatbegroting (2018) is het energiebeleid voor vier jaren vastgelegd en aangegeven dat gemeentelijke- en rijksambities op het gebied van energietransitie realiseerbaar zijn wanneer hier externe financieringsbronnen voor worden gevonden. De Klimaatgelden dragen daaraan bij. In de hierbij behorende Transitievisie Warmte wordt de strategie voor een aardgasvrije gebouwde omgeving bepaald. Het jaar 2020 is benut voor visie ontwikkeling en doorontwikkeling van de Klimaatgelden naar plannen zoals voorgesteld in deze collegenota. De gelden worden ingezet voor: onderzoek naar haalbare projecten voor warmtenetten in Maastricht (waaronder een derde warmtnet), het verkennen en verbeteren van handelingsperspectief voor inwoners en communicatie over de Transitievisie Warmte. Met de Klimaatgelden zetten we deels in op het principe “geld met geld maken”.

Beslispunten

1. Het budget Transitievisie Warmte ad € 268.626 uit de decembercirculaire 2019 van de rijksoverheid ter beschikking te stellen ten behoeve van de volgende fase van de ontwikkeling van duurzame warmtenetten, het verkennen en verbeteren van handelingsperspectief voor inwoners en communicatie over de Transitievisie Warmte voor de periode 2021-2022
2. Besluit tot het behoud van het budget Klimaatgelden Transitievisie Warmte ad € 268.626 uit de decembercirculaire 2019 voor het jaar 2021 en 2022.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 11 december 2020:

Conform.

1. Aanleiding

In het Klimaatakkoord van juni 2019 is afgesproken dat het Rijk € 150 miljoen ter beschikking stelt aan gemeenten voor de periode 2019 tot en met 2021. De gelden worden per gemeente voornamelijk ingezet voor de Regionale Energie Strategie (RES) en de Transitievisie Warmte. Voor het opstellen van de Transitievisie Warmte heeft de gemeente vanuit de decembercirculaire 2019 een bedrag van € 202.101 ontvangen en voor de functie Energieloket een bedrag van € 66.525. Dit noemen we de Klimaatgelden. Het bedrag is bij decembercirculaire 2019 gestort in reserve overloop en valt conform regelgeving dan in 2020 vrij. In de Klimaatbegroting (vastgesteld 2018) is reeds geconstateerd, dat de ambities van de gemeente Maastricht niet mogelijk zijn zonder externe financieringsbronnen. Er is een akkoord van het college noodzakelijk om deze gelden voor 2021 en 2022 te behouden en beschikbaar te stellen voor bovengenoemde doelen.

2. Context

De Transitievisie Warmte beschrijft hoe we warmte duurzaam kunnen opwekken, de warmtevraag kunnen verminderen door gebouwen te isoleren en de gebouwde omgeving aardgasvrij kunnen maken. In dit kader is al veel werk verzet en zijn de contouren inmiddels helder (zie bijlage 1). Er is echter verdiepend onderzoek nodig voordat we daadwerkelijk de overgang naar aardgasvrij stadsbreed kunnen inzetten. Belangrijke onderdelen hiervan zijn de verdere ontwikkeling van duurzame warmtenetten, isolatiecampagnes en energieadviezen aan particulieren middels het Energieloket en de VvE-balie.

In de Klimaatbegroting (vastgesteld 2018) is reeds geconstateerd, dat de ambities van de gemeente Maastricht niet mogelijk zijn zonder externe financieringsbronnen. Dat blijkt ook uit recent onderzoek van de Raad van Openbaar Bestuur (2020) dat aantoont dat de transitie naar aardgasvrij gepaard gaat met een forse toename van gemeentelijke taken en daarmee financiële verplichtingen. Externe financieringsbronnen worden zoveel mogelijk benut en de Klimaatgelden zijn daarin van grote waarde. De Klimaatgelden van het Rijk hebben bovendien ten doel gemeenten te ondersteunen in het realiseren van de doelen die het Rijk in het Klimaatakkoord bij gemeenten als regiegemeenten heeft neergelegd. Het college krijgt dit voorstel gebaseerd op een reële begroting.

In 2020 is met partners in de stad binnen en buiten de stad gewerkt aan het vormen van beleid ten aanzien van de Transitievisie Warmte. Er is geanticipeerd op externe ontwikkelingen omtrent technisch onderzoek en wetgeving die van invloed konden zijn op de te ondernemen stappen om tot een realistisch gemeentelijk beleidsplan te komen. Deze fasering staat ook in de Klimaatbegroting (2018) beschreven. Het college is hier middels collegenota's en de raad middels RIB's van de voortgang op de hoogte gehouden. Vervolgens zijn de vervolgstappen en bijbehorende kosten

inzichtelijk gemaakt. Dit leidt tot een plan van aanpak inzake Klimaatgelden dat in 2020 is ontwikkeld deels samen met externe partners. Onderdeel van het hieronder toegelichte plan van aanpak is ook, dat de Klimaatgelden worden aangewend om verdere subsidies vanuit het Rijk te verwerven (zie 3, gewenste situatie). Vanuit de Klimaatbegroting ondersteunt dit de actielijn gebouwde omgeving.

3. Gewenste situatie

De gelden worden ingezet om binnen de kaders van Transitievisie Warmte vervolgstappen richting het aardgasvrij maken van de wijken uit te kunnen voeren. Die acties zijn:

- A. Volgende fase ontwikkeling van warmtenetten in Maastricht. Uit studies blijkt dat in Maastricht de potentie voor warmtenetten, in vergelijking met andere steden, groot is. Komende periode wordt de haalbaarheid van een duurzaam warmtenetten op verschillende uitvoeringsniveaus nader onderzocht.
 - a. Verkenning robuuste warmtekavels en fasering in relatie tot de nieuwe Warmtewet. We maken hierbij gebruik van de EAW2020-subsidie van € 20.000. De verwachting is dat we vanwege de omvang van de opdracht een eigen bijdrage moeten doen van € 10.000.
 - b. Ontwikkeling van een derde warmtinet in de omgeving van Nazareth-Limmel, aangesloten op de glasfabriek O-I. Het betreft hier voorbereidend procesgeld om een overtuigende subsidie-aanvraag bij het ministerie van Binnenlandse Zaken te kunnen indienen in het kader van de Proeftuin Aardgasvrije Wijken (PAW). De proceskosten die volgen na toewijzing van de PAW-subsidie kunnen uit de PAW-subsidie worden betaald.
 - c. Verkenning derde startwijk in relatie tot herijking prestatieafspraken 2022-2026. De transitie naar aardgasvrij wordt hiermee onderdeel van een integrale wijkvernieuwing van prioritaire buurten uit bijvoorbeeld de Omgevingsvisie. Middelen worden ingezet ten behoeve van haalbaarheidsstudies in samenwerking met woningcorporaties.
- B. Verkenning en verbeteren handelingsperspectief voor inwoners, gericht op energiebesparing en investeren in duurzame energie. Dit omvat de volgende onderdelen:
 - a. Inrichting stadsbrede isolatiecampagne. Het belangrijkste onderdeel van de transitie naar aardgasvrij op korte termijn is beperking van het energieverbruik bij particuliere woningeigenaren. Isolerende maatregelen aan de gevel, dak en vloer van de woning zijn de meest rendabele maatregelen om het aardgasverbruik substantieel te verminderen. Hiermee bereiden we ons voor op nieuwe Europese subsidiestromen in het kader van de Renovation Wave. Middels studie en gerichte communicatie willen wij eigenaren in Maastricht een onderbouwd handelingsperspectief aanbieden. Onderdeel is een impactstudie (op CO₂-reductie) en een

communicatietool om inwoners te stimuleren te gaan isoleren. Omdat het project PlusJeHuis gericht is op woningisolatie, duurzame opwekking en andere energiebesparende maatregelen, wordt nagegaan op welke manier het project PlusJeHuis de isolatiecampagne kan ondersteunen.

- b. Verdere implementatie en doorontwikkeling van het Energieloket voor inwoners. Gedacht wordt aan een contactstelsel waarbij inwoners terugbelverzoeken kunnen plaatsen om op een later moment persoonlijk advies te ontvangen.
- c. Bovendien is verdere implementatie van de ontwikkelde service- en dienstverlening noodzakelijk. De digitale instrumenten VvE-loket, de Groene Menukaart voor monumenten en PlusJeHuis willen we intensiveren door direct contact met inwoners (onder meer workshops, cursussen, gerichte advisering).
- d. Communicatie over de Transitievisie Warmte en wat dit voor bewoners concreet betekent. We maken de keuzes voor alternatieve, duurzame warmtebronnen op toegankelijke wijze inzichtelijk voor de inwoners van Maastricht.

Met de inzet van de Klimaatgelden wordt ook het principe “geld met geld maken” toegepast. Voorbeeld hiervan is de doorontwikkeling van het Energieloket waarbij de Provincie Limburg zorgt voor co-financiering zodat de kosten zoals onderstaand zichtbaar is, laag kunnen blijven. Daarnaast wordt bedoeld op met name aangekondigde subsidies vanuit de het Rijk en Europa. Bovenstaande acties brengen onze ambities dichterbij uitvoering. De gemeente bereidt zich daarmee inhoudelijk voor op het vrijkomen van substantiële geldstromen in de toekomst en de kans op toewijzing groter wordt.

Op basis van onze ervaring komen wij tot de volgende begroting voor 2021 en 2022 voor de op dit moment nog in de reserve overloop zittende gelden:

• Studie fasering warmtekavel	€ 10.000,-
• Voorbereiding subsidie-aanvraag Nazareth-Limmel	€ 30.000,-
• Haalbaarheidsstudie derde startwijk	€ 30.000,-
• Inrichting stadsbrede isolatiecampagne	€ 60.000,-
• Energieloket Maastricht	€ 40.000,-
• Voortzetting VvE-balie Maastricht	€ 40.000,-
• Communicatie Transitievisie Warmte	€ 30.000,-
• Onvoorziene kosten	€ 27.000,-
Totaal:	€ 267.000,-

Het betreft voor de gemeenten deels nieuwe thema's en trajecten waarbij onzekerheid bestaat over de exacte financiële impact en het resultaat dat na uitgave verwacht kan worden. Er is mede daarom een post onvoorziene kosten opgenomen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het realiseren van de landelijke en Maastrichtse klimaatdoelen draagt bij aan de nationale doelstelling om in 2050 klimaatneutraal te zijn.

5. Effect op de openbare ruimte

Het voorstel heeft geen directe gevolgen voor de openbare ruimte.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing. De uitvoering van de taken kan binnen de bestaande formatie worden uitgevoerd. Er was is het opstellen van de klimaatbegroting en de jaarplannen rekening gehouden met het binnenhalen van extra financieringsmiddelen via subsidies en rijksuitkeringen.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing.

8. Financiën

In de decembercirculaire 2019 is een budget van € 268.626 door het Rijk aan de gemeente beschikbaar gesteld. Voor de ontwikkeling van de Transitievisie Warmte, de volgende fase van de ontwikkeling van duurzame warmtenetten in Maastricht en het handelingsperspectief aardgasvrij voor woningeigenaren van Maastricht, worden deze gelden toegekend aan het organisatieonderdeel Beleid en Ontwikkeling.

De middelen zijn verstrekt met een oogmerk Transitievisie Warmte en Energieloketten maar zijn strikt genomen vrij besteedbaar. In de Klimaatbegroting (vastgesteld 2018) is echter nadrukkelijk geconstateerd, dat de ambities van de gemeente Maastricht niet mogelijk zijn zonder externe financieringsbronnen en is actief lobby gevoerd om extra financiering binnen te halen, zowel via subsidies als via uitkeringen van het Rijk.

De gelden bevinden zich in de reserve overloop vanuit de decembercirculaire 2019 en vallen conform regelgeving in 2020 vrij. In de bestuursrapportage 2020 is met betrekking tot dit onderwerp geen rekening gehouden met vrijval. Vooralnog zijn er geen kosten gemaakt omdat dit jaar is

gewerkt aan een plan van aanpak voor besteding. Ter uitvoering van die plannen wordt gevraagd deze gelden te behouden en beschikbaar te stellen voor de periode 2021 - 2022:

• Studie fasering warmtekavel	€ 10.000,-
• Voorbereiding subsidie-aanvraag Nazareth-Limmel	€ 30.000,-
• Haalbaarheidsstudie derde startwijk	€ 30.000,-
• Inrichting stadsbrede isolatiecampagne	€ 60.000,-
• Energieloket Maastricht	€ 40.000,-
• Voortzetting VvE-balie Maastricht	€ 40.000,-
• Communicatie Transitievisie Warmte	€ 30.000,-
• Onvoorziene kosten	€ 27.000,-

Totaal: € 267.000,-

9. Aanbestedingen

Indien opdracht verleend wordt aan een externe partij, is het gemeentelijk aanbestedingsbeleid van toepassing.

10. Participatie tot heden

Participatie vindt in de huidige fase op stadsniveau plaats met strategische stakeholders als woningcorporaties, provincie, netbeheerder en warmteleverancier. Het service- en dienstenpakket is tot stand gekomen via een enquête en dialoogtafels met inwoners. In het eerste kwartaal van 2021 wordt dit traject herhaald. Bij het opstellen van uitvoeringsplannen per wijk worden de inwoners van de betreffende wijk nauw betrokken.

11. Voorstel

1. Het budget Transitievisie Warmte ad € 268.626 uit de decembercirculaire 2019 van de rijksoverheid ter beschikking te stellen ten behoeve van de volgende fase van de ontwikkeling van duurzame warmtenetten, het verkennen en verbeteren van handelingsperspectief voor inwoners en communicatie over de Transitievisie Warmte voor de periode 2021-2022.
2. Besluit tot het behoud van het budget Klimaatgelden Transitievisie Warmte ad € 268.626 uit de decembercirculaire 2019 voor het jaar 2021 en 2022.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Niet van toepassing.